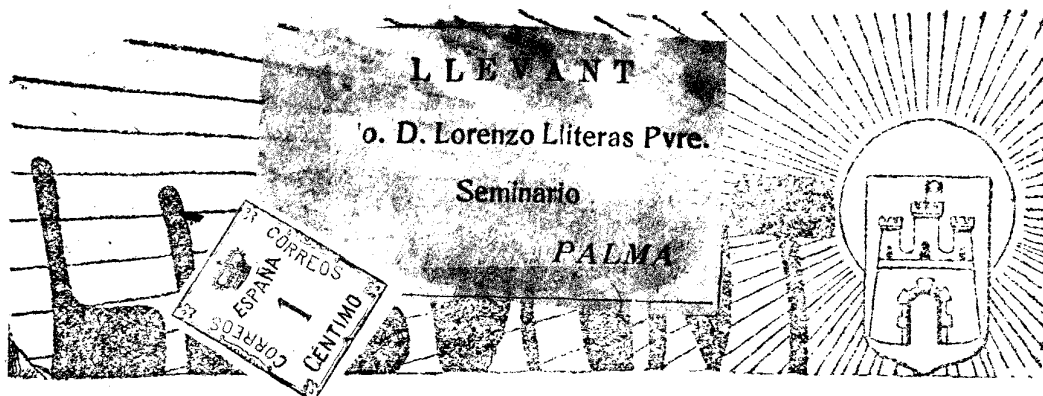

PREUS

Artà Un trimestre	1'30
A fora any	7'00
Al Extranjer id.	16'00

Número solt
0'10 cts.

SETMANARI CATOLIC MALLORQUI

Artà 18 Febrer de 1922

PER DEU I PER MALLORCA

Redacció i Administració
Quare Cantóns, 3A CERTS SOCIALISTES
DE PER AQUÍ

Tothom sab que no fa molt de temps encara certs socialistes de per aquí parlant públicament, s'avanaven dels seus ideals polítics com fan tots els caporals d'aquests partits subversius i en mig dels seus entusiasmes digueren contra religió i contra capellans; qu'era necessari desterrar o fer desaparèixer els capellans si volíem que hi hagués orde i benestar dins el món; com si els capellans fossen els homes més endiablats i egoistes i sobre tot els menys humanitaris.

Idó be, socialistetxos, i amb voltros hei mescl de pas els protestants i espirítistes d'Artà i Capdepera que diuen que 'ls capellans es la gent més desdixada del món; idó be, repetesc, a tots voltros present no una fábula, no una rondaya, no, és una historia tant vera que tot el món me guardará de mentir.

Día 22 del més passat morí el Papa; ¿qui és el Papa? El primer capellà i major de tots, i per tant si s'ha de desterrar per inhumanitaris i subversius els capellans, el Papa és el primer subversiu e inhumanitari, i és el primer que ha de ser desterrat. Anem a veure.

Ell ha reinat durant la guerra mundial i desde la presó del Vaticà ha realitzat fets els més humanitaris com no ha

fet mai cap dels caporals socialistes. Ell obtengué l'intercanvi de presoners inútils i amb aquesta obtenció passaren les fronteres de la seua patria 2343 alemanys i 8868 francesos, i conta ve socialistes envinagrats contra l'Església i les seues obres. Ell conseguí llibertat pels habitants civils presoners i així ho conseguiren 3.000 belgues 20.000 francesos casi durant un més. Ell obtengué l'hospitalitat dins Suïssa pels presoners malalts, pares de família, i sa repatriació dels italians tuberculosos que sufrien cautiveri dins Austria. El tren que conduïa aquests malalts era ja anomenat «tren del Papa».

El Papa Benet XV va conseguir amb les seues gestions humanitaries que els presoners franco-belgues, els servís, els austriacs i els italians esparigits dins la Líbia, poguessin enviar cartes i rebre-ne. Quin consol per un presoner rebre cartes de la seua família. Quin consol per una família rebre cartes dels membres qu'están presos dins un altre nació i sobre d'aquesta manera, que son vius encara. ¿No es ver, socialistes, protestants i espirítistes, que son fets humanitaris consolar an els qui sofreixen?

Més tart, el Papa va conseguir el descans dominical pels presoners; que les tropes que lluitaven descansassen alguns dies durant les festes de Nadal

de l'any 1915 i aquesta idea lè seguien tots els bel·ligerants. Ell conseguí un altre espai de temps perquè poguessen enterrar els morts d'una manera més honrosa i humanitaria. Ell conseguí més tart la promesa inapreciable de part de tots els qui lluitaven de suspendre el bombardeig que se feia desde els aires fora de les zones de guerra.

Si haguéssim de contar les iniciatives del Papa per favorir a persones particulars no bastarien les columnes d'aquest setmanari perquè se conten a milions. Sols vui citar-me una: L'Emperador d'Alemania cediut a les peticions del Papa indultá de la pena de mort més de vint persones.

¿Qué vos sembla seguidors d'aquest subversiu socialisme? Poren voltros treurer-ne cap dels vostre majors que practícament s'haja interessat pes benestar del món? El Papa ha prescindit de si els qui sufrien eren amics seus o inímics, ha prescindit de si eren catòlics o protestants o anglicans o impios, socialistes, comunistes, sindicalistes, anarquistes; passá per demunt tot, i el seu ideal sols era cumplir com a pare de tota l'humanitat. I qué fan els vostros presidents, els vostros directors, els vostros socialistes majors? Miralos bé i veuren que sols son nobles amb ses paraules; examinau-los bé i veureu que solsament

cerquen el seu benestar i de pobres obrers que antes eren, ara amb les subvencions que vultros les donau son millonaris i quant amb certa ocasió dins Barcelona s'armà entre els vostros germans socialistes una revoltina contra el seu cappare porque tenia ja un bon auto; aquell amb la seua bona feleca que'l distingeix los feu comprendre que l'auto no era seu sinó de tots els obrers de la Casa del Poble i que si ell l'empleava sols era per fer més via de poble a poble, per defensar els seus ideals, per fer més adictes a n'el socialisme, i aquells pobres d'esperit, tot embadalits davant l'eloquencia enganadora del seu defensor, fins i tot l'aplaudiren. Aixó son els vostros majors que sols ho son per xupar-vos sa vostra mateixa sang.

Me falta dir molt més i ho esper per la setmana pròxima.

Rejolt

De Capdepera

Durant casi tota aquesta setmana passada hem sofrit fortes ventades gregals qu'han pujat molt de salobre i han cremat els uis de l'arbolat. Per la mateixa causa la mar ha estat extraordinariament remoguda, encara que, gracies a Deu, les ones no pegaven directament en general dins el nostre port.

—Sabem que la Congregació Mariana té en projecte dur a terme un asunto bastant important i convenientíssim per aquesta associació; es dir: adquirir una corentena de bancs per col·locar dins la Capella de l'esmentada entitat, i que al mateix temps de servir per aquest fi, es puguin emplear en les vetladès i funcions qu'cs donin an el Saló d'actes de la mateixa Congregació.

Bastantes vegades en diferents reunions de la Junta Directiva s'havia parlat de la conveniencia casi absolutament necessaria de posseir la Congregació uns asientos aont poguessin estar colcats amb més o menos comodat els qui assisteixen en aquets actes.

Per realitzar aquest projecte la Junta unanimitament acordà donar un vot de confiança a n'el Director ademés d'oferir-se cada un dels seus membres a ajudar-li en tot lo que estás a n'el seu alcans.

El Director es dirigí per medi del garrigué de S'Heretat l'amo'n Biel Sureda a n'el senyor d'aquesta possessió D. Pep Quint Zaforteza, el qual ha respot amb la cavallerositat que sempre l'ha distingit, regalant generosament mitja dotzena de pins, de soca llarga i gruixada, que servirán maravellosament per l'us a que es voleu destinar.

Igualment visità a n'el senyor de Sa Torre de Canya-mel D. Pedro Morell Oleza per fer-li semblant petició i del mateix modo va complaure i accedí llargament el desitx manifestat com sol fer en totes les ocasions en qu'hi está interessada la causa catòlica o acció social cristiana; entregà altre mitja dotzena de pins hermosos, completament drets, sense grops i bastant alts.

Una vegada obtenguts aquests llenyams s'ha procedit immediatament a tairarlos i fa alguns dies que els de S'Heretat foren transportats amb els carros que espontáneament oferiren en Mateu Massanet (a) Titay, en Juan Moll (a) d'es Camp-mitjá i en Jeròni Flaquer (a) de sa Tafona, acompanyats dels nostros benivolguts amics en Juan Flaquer (a) de sa Posada, en Biel Fiol (a) Escolá i els congregants Climent Terrasa (a) Mecu, Juan Massanet (a) Ros i Toni Massanet (a) Fil.

Probablement dins aquesta set-

mana serán transportats també els pins de dins sa Torre. Son certament acreadors els dos nobles senyors anomenats a la felicitació més cordial i expresiva per la seua cessió, com també tots els qui tant desinteresadament favoreixen i fomenten l'obra social catòlica la qual amb realitat ha de produir i d'esser l'única causa de la transformació dels pobles cap al seu benestar material i moral.

—El moviment del port Cala Retjada durant aquests dies es el sigüent:

Día 8 surtí el barco «Victoria» carregat de metro dirigintse a Gandía.

Día 9 comensá el viatge cap a Palma i d'aquí a Melilla el «S. Jusep».

La balandra «Iris» continua importantse a Ciutadella llenya de cremar.

—Diumenge día 13 en l'Iglesia se cantà p'el «Coro Davidic» el Te-Deum del Mestre Aulf amb acció de gracies per l'elecció del non Papa Pius XI; hi assistiren les autoritats i un gran número de feèls.

—Diumenge qui ve día 19 en el Saló d'actes de sa Congregació se posará en escena la graciosa comedia titulada «D. Papirio Tondo o el alcalde burlado» i la pessa còmica burlesca «La peste groga» d'en Pere de A. Penya. El repartiment corre a càrrec d'alguns intims amics de la Congregació i d'alguns individus que perteneixen a n'aquesta mateixa associació.—C.

Capdepera - 15 - II - 22.

Vida Social

SINDICAT AGRICOLA CATOLIC

Com ja anunciarem en el n.º passat, el Sindicat Agrícola Catòlic d'aquesta vila celebrá diumenge a les 7 i mitja del vespre la seua Junta General Ordinaria.

Resat el Pare nostro de costum i oberta la sessió el Sr. Segretari D. Antoni Solivellas llegí l'Acta de la sessió anterior que fou aprovada per unanimitat.

Acte seguit el President interí D. Miguel Oleo digué que encara que no era reglamentari fer balans fins al mes de maig i per això amb certesa no se podia dir l'estat econòmic de l'entitat, deduint de la seua marxa que el resultat no se podia esperar molt bo, els Consells havien trobat convenient suprimir els cupons o sia el dos per cent del valor de les compres que se donava an els socis i demanà a veure si la Junta General refrendava amb el seu vot l'acord dels Consells.

Alguns socis feren observacions i exposaren el perill de que'ls socis se retreguessen de comprar an el Sindicat, però passada la proposició a votació queda aprovada.

Seguidament el President digué que cessaven els membres sigüents: El President i Vicepresident per esser interins, Vicepresident de Vigilancia i un vocal del Consell d'Inspecció per desig manifestat pel qui ho era D. Sebastià Blanes. Feu avinent qu'encara que no era son gust els concells seguint les normes reglamentaries havien acordat presentar la següent candidatura: President D. Miquel Oleo, Vicepresident D. Andreu Femenias, Vicepresident del Consell de Vigilancia D. Antoni Femenias amo de Son Sureda i vocal d'aquest Consell D. Gabriel Espinosa.

Se discutí si era convenient o no votar obertament; altres proposaren l'aclamació de la candidatura, a lo que se oposà el President i altres feren observacions sobre si convenia tenir abans la seguredat de que tots aquests senyors acceptarien els càrreges per no trobar-se com altres vegades amb membres que sols no van a les sessions. D. Pere Morell demanà amb insistència a la Junta General que votés integra la candidatura presentada i acte seguit així se feu quedant elegida.

El President demanà l'ajuda de tots i recomanà als socis que li exposassen directament totes les queixes que tenguessen per ell poderles posar remey.

S'obrí una llista de compra en comú de patates per sembrar i se donà per closa la sessió.

DE BIBLIOGRAFIA

Nota preliminar sobre la tectónica de la región de Artá, por Bartolomé Darder i Pericás.

Es aquesta nota un avenç, d'un treball molt més complet que sobre el mateix assumpte, està preparant l'autor, el qual anirà acompanyat de talls geològics, mapes i fotografies de tot allò que pot ajudar a la demostració de lo observat en les diferents excursions fetes l'any passat per la nostra comarca i en algunes de les quals tenguem la satisfacció d'acompanyar al il·lustre catedràtic d'Institut de Tarragona.

Amb el nom de regió d'Artá compren lo que noltros consideram la «Comarca de Llevant», integrada per els pobles de Sant Llorens, Son Servera, Capdepera i Artá que com a medi principal es el qui li dona nom.

Ha estat publicada en el «Boletín de la Real Sociedad Española de Historia Natural» i en ella després d'enumerar els diferents geocls que amb anterioritat s'han ocupat de la «Comarca de Llevant» en fa una breu resenya estratigràfica, senyalant per primera vegada la presència del terror *triassic*, el qual integrat principalment per calisses dolomítiques blanques i grises, compactes i milonitzades (graves), carniols (pedres brescades) i terres de ciment, despenya un important paper en la constitució de les nostres muntanyes.

Faltant amb absolut els fòssils es molt difícil la classificació dels pisos.

Parla després del terror *jurdssic* ja conegut, però sospita la presència del *lias* en el Coll de s'Homo a S'Heretat, i senyala el *tiómic* típic ben fòssilífer en la trinxera del ferrocarril devora el Rafalet.

Del *cretàcic* que integrat per *neocomia* conté una fama escassíssima, remarca l'existència en la vall de S'Alqueria Veya de un important jaciment de fòssils, un grau nombre

dels quals pogué observar en la nostra col·lecció classificats per dits Srs. temim també en el nostre poder.

El *numulític* forme diferents avellanats i a Son Sureda, Ca'n Canals i Son Fanc una gran taca de calissa compacta amb abundats *Nummulites perforata*? I erissons de mar

An el *miocè* li refereix una major extensió que la marcada fins al present, citant-lo en el Puig de Ses Basses de Son Servera, a l'Estació de Sant Llorens i en el camí de Callicant devora Ca'n Treu Foc. I per últim fa menció del quaternari (marès).

Passa després a lo principal. la tectònica, o sigui la manera com estan distribuïts els diferents pisos i la relació que guarden entre si, considerant com a núclis principals, les serres que orientades de SO. a NE., se van desenrol·lant en forma de escates desde la badia d'Alcudia fins a Capdepera en número de vuit; les serres de Callicant i de Sa Font; la regió compresa entre les dues anteriors, i la regió al S. de la serra Callicant-Sa Font.

Acaba amb una seria de conclusions entre les quals crida l'atenció la 3.ª, en la qual diu que les Coves d'Artá son degudes a un anticlinal (plec convexe) buit, del juràssic de la vuitena al muntar sobre el neocomià de la septima.

Aquest treball es, per la seva complexitat la pedra fonamental sobre la qual s'ha de bastir l'edifici de la nostra geologia.

LLORENS GARCÍAS.

DE SON SERVERA

Després d'una lluita bastant empenyada en les eleccions de diumenge passat foren elegits regidors els següents senyors: D. Gabriel Blanquer i D. Jaume Brunet, mauristes, D. Gabriel Pons, conservador, D. Juan Lliteras i D. Miquel Sard, liberals. Aquest darrer fou designat pel partit liberal en substitució de D. Jaume Bauzá, el qual va retirà la seva candidatura.

- Havent exterioritzat el Sr. Rector repetides vegades desde la trona

els seus desitjos de seguir les obres de l'Església nova, se mos diu que dins poc temps començarán els treballs pel montatge dels andamis i una vegada fet això se posarán a fer-hi feina amb molta activitat. An aquest fi sabem qu'el Sr. Rector te convocats a una reunió a sa Rectoria a n'els obrers cantoners.

Sabem també que la nostra primera autoritat esglesiàstica ha oberta una subscripció a fi de recaudar fons per l'Església nova, i seria de desitjar que tots els serverins fessen cada un lo que puga perquè siga prest un fet la terminació del maravellos temple que s'està construint. Pensem, serverins, que l'estat de la Església, que are tenim raclama de noitros sa immediata edificació d'un temple nou i contribuiguem amb el nostre óbol a engrossar el producte de les captes que setmanalment se fan.

—L'estat general de l'agricultura es per aquí relativament bò; els ametlers han treta molta flor i els sembrats ofereixen també molt bon aspecte.

—Ha estat nombrat recentement Vicari de Binisalem el sacerdot fill d'aquest poble Rt. D. Andreu Servera.

Répiga el nostre bon amic la nostra més coral felicitació.

—La malaltia del grip ha disminuït notablement; n'hi ha però, qu'encaire están convalescents i molts pocs que fan lliit.

—La Congregació Mariana de Son Servera posa en coneixement de les persones que tenguen billets de la rifa de dita Associació que diumenge passat se va fer el sorteig, i varen sortir premiats els números següents:

Amb la 1. ^a sort el n.º 1536
" 2. ^a " " 3342
" 3. ^a " " 2957

—Deixá de conuiu en mitg de nosaltres l'Apotecari, ID. Joan Ginart. Després de servirmós benissim per espai de tres anys, ahir ens abandoná, partint, amb la seva senyora, cap a Santa-Maria, ont ha de regentar un altre apotecaria. L'hi desitjam tota classe de felicitats.

—En el mateix temps prengué posesori de la farmacia el Sr. D. Antoni Cursach Lliteres, fill de l'

honor Antoni Cursach, l'amo de Sa-Torre de Canyamel, del terme d'Arta. El jóvè potecari, sembla que será el nostre definitivament. Es nebot del difunt Sr. D. Monserrat Lliteres, que l'hi deixá la casa i la farmacia amb voluntat de qu'el socceís.

Desitjam a n'el novell potecari li siguen agradables el nostre poble i el nostre caràcter, a fi de que per molts d'ayns vulgui viure amb noitros.

Corresponsal

Son Servera 15 de Febrer de 1922.

EL VENERABLE

P. FR. ANTONI LLINÁS

CONFERENCIA PER FR. GABRIEL TOUS, FRANCISCA

La premsa de Palma ha fet vivissims elogis i ha publicat extenses ressenyes de la conferencia que'l día 9 d'aquest més i en la sala d'actes del Museu Diocesà doná el Rt P. Fr. Gabriel Tous T. O. R. natural de la nostra vila sobre el Venerable P. Fr. Antoni Llinás, una de les principals glories de l'Orde franciscana i un dels més il·lustres fills de la nostra població.

Com prometerem en el n.º passat va avui la ressenya del hermos treball del P. Tous que segurament estarán contents de conèixer els qui no han llegida la premsa palmessana.

No hi ha cap dupte, -comensá diguent- que la personalitat del Venerable Fr. Antoni Llinás es una de les més transcendents en els faustes de l'història religiosa de Mallorca i fins de fora Mallorca distingint-se principalment en la creació de Col·legis Seminaris hispan-americanos tant aquí dins Espanya com allà en els extensos dominis de l'Amèrica per formar homos destinats al apostolat.

Peró tot i essent així una figura de tant de relleu en totes parts se dona el cas de que quasi no es coneguda la seua personalitat tant singular, de la mateixa terra aont nasqué, anant unides a la seua preclara existencia les més notables gestes de la nostra estimada patria amb els altres Venerables Fills de Sant Francesc d'Asís que sabren posar ben alt el nom de la seua terra nadiua.

Per això, com no podia ser de manco si ahir fou la invicta vila de Petra la que dedicá un afectuós record al Venerable Pare Juniper i tot seguit la benemèrita Ciutat d'Inca honrava la memòria d'un altre franciscà il·lustre el Pare Serra, prest haurá de ser l'hermosa vi-

la d'Artá la que sabrá complir amb el sagrat dever de enaltir publicament la venerable figura de son fill predilecte el P. Antoni Llinás calçant-li un monument que perpetui sa memòria.

Teng una gran satisfacció en poder parlar aquí del Venerable P. Llinás i he de dar per molt honrosa la invitació rebuda per fer-ho, donant a conèixer primerament la seua bibliografia i acte seguit la relació de sa portentosa acció apostòlica intensa i fructífera en be de la Relligió i de les ànimes.

Acabat el preàmbul projectá amb l'aparell de projeccions una fotografia del Venerable P. Antoni Llinás reproducció del que se conserva en el Convent dels Franciscans i en la Sala de la nostra vila, seguint després la lectura de son treball.

La primera notícia biogràfica que s'escrigué fou l'Oració fúnebre que'l Rector de l'Església de S. Francesc el Gran de Madrid pronunciá l'any 1693 en els funerals que s'hi celebraren just després de la seua mort i altre l'any 1694, que he llegides diu el conferenciant-- i no ofereixen gran notorietat.

Peró sí, n'ofereix la oració fúnebre que compongué el P. Urtiaga que fou mes tart bisbe de Puerto Rico en 1707 catorze anys després de la mort del Venerable qu'és un document interessant i digne d'elogi.

El P. Felix de Espinosa, recullint les citades oracions i biografies escrigué una obra voluminosa sobre les missions dels Franciscans en Mèjic i es l'obra més completa de les que tracten del P. Llinás, i en ella s'hi utilisa la mateixa correspondència del venerable fundador del Col·legi de St. Roc de Calamocha.

El P. Fr. Francesc Moreno també

escrigué una obra sobre el P. Llinás però de poc interès i un altre el P. Papió. Però entre totes aquestes sobresurt la que escrigué el P. Domingo Panondo el qual ademés de servir-se de les obres ja citades utilisà moltíssims de documents i dades que demanà a la vila aont nasqué el biografiat fent un estudi de unes 800 pàgines sobre els Convents d'Observants i en ell s'hi troba el treball més complet e interessant sobre el Pare Llinás el qual contribueix a posar en clar molts d'aspectes de la seua vida.

L'any 1746 s'edità a Mèjic un altre crònica en llatí que desde allà envià el Rt. Pare Oliver Franciscà i que's també digne d'apreci.

Altres franciscans de Valencia han escrit també sobre ell, com dins Mallorca s'en han ocupat també alguns historiadors, entre ells D. Jeroni Alemany que deixà inèdita la seua obra i ha servit a altres cronistes posteriors. El P. Bordoy escrigué l'any 1844 un altre biografia de poc interès per ser una copia dels documents i escrits publicats pel P. Espinosa. El P. Cayetano de Mallorca escrigué un altre biografia en el signe XVIII i d'ell s'han ocupats també els historiadors mallorquins Serra, Furió i Bover. Però entre totes es interessantíssima una obra que hi ha escrita en anglés que conté varies cartes autògrafes del P. Llinás essent una obra que estimam com la nineta del nostros ulls per que en ella s'hi reflexa pura i bondadosa l'ànima d'aquell sant i Venerable de l'Orde Franciscana.

Després el conferenciant projectà un fragment d'una de les cartes autògrafes del P. Llinás de l'any 1692 i passà a ressenyar algunes dades del treball

apostòlic del Venerable al qual consagra tota sa vida.

Acabará

CRÓNICA

DEL TEMPS.—El temps segueix variable. El dilluns i dimars prová de fer brusquetes d'aquelles primes que no fan sino fanc. El dimecres el cel sortí entreginat i s'asserená al capvespre. Els demés dies les ha fets bons.

ESTAT SANITARI.—Gracies a Deu segueix el poble en bona salut. No hi ha malalts de gravetat ni morts. Que duri.

TE DEUM.—Diumenge passat, després del Ofici Major a la Parroquia s'hi cantà un «Te Deum» en acció de gracies per la nova elecció del Papa Pius XI. Hi assistiren les autoritats.

FESTA DE LA LLENGUA.—La «Joventut Mallorquinista» de la Ciutat de Sóller demà dia 19 celebrarà la Diada de la nostra llengua a la qual mos hem adherits en nom de LLEVANT. En el pròxim n.º en parlarem si Deu ho vol.

JUNTA GENERAL.—Per demà a les 7 i mitja està convocada la Junta General de Socors en el local de la Caixa Rural per celebrar sessió ordinària.

FUNCIO DRAMATICA.—Segons notícies a final de Corema la Companya Vaquer-Beneyto vol posar en escena en el Teatre Principal el drama «Mort i Passió.»

ACLARACIO.—Diguem fa alguns números que a conseqüència de anar desbaratat el rellotge públic l'ambulant de Correus no havia arribat d'hora al tren del matí. Sobre això devem dir que no obstant tengué temps d'agafar el tren.

NO FOU A ARTA.—A fi de que's artanencs que viuen a fora no se des-teixinin pensant qui toren els de la brega qu'aquests dies d'ya «Correo de Mallorca» devem aclarar que aquesta fou a Calarratjada, entre mariners d'allà i com la guardia civil d'Artá té la seua demarcació fins an aquell llogaret de Capdepera al donar-ne conta se prengué la noticia com a d'Artá.

REGISTRE

MÉS DE FEBRER

Neixements

- Dia 5.—Miquel Amorós Cánaves
» 5.—María Flaquer Llinás
« 5.—María Juan Payeras.

Defuncions

Dia 3.—Antoni Llabrés Servera (a) Flor casat, 66 anys de Bronconeumonia.

Dia 5.—María Ginard Llabrés (a) Violina, viuda 68 anys vellesa.

Dia 5.—Antonina Coll Ensenyat (a) Sollerica, viuda 66 anys de Uremia.

Dia 5.—Bet Sureda Massanet (a) de Son Punyal, viuda 80 anys de vellesa.

Dia 7.—Juan Pastor Ballester (a) Rabassó, casat de 75 anys de Corea.

Matrimonis

Dia 4.—Juan Fernández Ginart (a) Manuel, amb Francinaina Cursach Gil (a) Catoya, fadrins.

Dia 4.—Miquel Torres i Gili (a) Sua amb Antonina Ginard Servera (a) Fuya, fadrins.

Que molts d'anys pugen estar plegats.

S'ARGUMENT DE CAPDEPERA GLOSAT P' EN MIQUEL SIQUIER (A) PRUNA

1

A la Cort celestial
de cor me som invocat,
auxili he demanat
per fer un memorial
i un permís especial
a sa nostra autoritat.

2

A n'es nostro superior
qu'hém de tenir obediencia

i tractá amb gran reverencia
també a n'el Senyor Rector
que sa seva missió
es de noblesa i prudencia.

3

A la gent vui demaná
un moment d'atenció
per dá una explicació
i clarament detallar
lo que més notat está
i es de més impressió.

4

Comens per argumentá
es principis de s'anyada.
Seguía sa temporada
que l'any vint mos va dexar
i tal temps va resultar
molta de sembra espenyada.

5

Cantinuava ploguent
impedint es cultivar

no hi havia comellar
que no paraixés torrent
i s'herba anava prenguent
molta ventatja a n'es grà.

6

Cuant es temps se va estirar
s'herba comensà a envestir
algún sembrat porem dir
que vert s'hagué de segar
i si era es bestiar
no la poria esvehir.

7

Comensarem a segar
i a fer garbes poc retia,
en general no hi havia
per porermos alabar
i a s'era si va esse es gra
tampoc no comparexia.

8

Per causa de s'homitat
que se terra va aplegà
hem pogut considerà
epidemi en s'arbolat
per tot el veuen deumat
i a molts de punts no'n deixà.

9

De sa vinya porem dir
que no la verem vermà
es mildev li va pegà
i es fret la va destruír.
El qui es afectat d'es vi
a bon preu l'ha de pagar.

10

S'estiu el varem passar
d'un modo qu'esfixiava
molta de gent gemegava
que no poria aguantar
i p'es camps es bestiar
cap bussinada hi trobava.

11

El dia de Sant Ralel
sa primera aigo brotá.
Negú pot fer canviar
lo propost del Pare Etern.
No havia vengut s'hivern
i molt furiós va entrar.

12

Un temporal sa posà
que redosses no tenia;
barca que fés trevassia
era imposible aguantar
si no la fe naufragar
hagué de sufrir varia.

13

Amb sos naufragis qu'hi hagué
"Sant Miquel" també hi va entrar:
Ell mos duia que menjar
i mala sort corregué
es temporal el prengué
i a'ses penyas l'estellá.

14

Estava adins Cala-Gat
amb ses amarres posades
duia cent deu tonalades
de sucre, farina i blat
i allà'va queda privat
de porer fe més barcades.

15

Molt de género se salvá
sufrint una perdicó.
Per veure es quadro d'horror
molta de gent hei aná:
inútil va esser intentar
sa seva reconstrució.

16

L'amu'n Toni de s'Heretat
sou digne de compatir
perqué heu estat fins aquí
en tot molt desgraciat.
Vos augment per altra cap
Deu, fassí la gracia axi.

17

Tampoc porem suprimir
un altra punt de raó.
A n'en Toni Galió,
es vent li toma es molí.
Aquest també podrà dir
qu'es temps li es superior.

18

¡Quina desgracia passá
a c'an Tomeu Mercadal!
Per causa des fumeral,
es sastre se va cremar;
quant se varen despertá
ja entrava es foc p'es portal.

19

Cuant es foc las va envestí
se pogueren defensar:
tal va esser lo que cremar
que sols no varen tenir
roba, per porer vestir;
i es poble els aussiliá.

20

Varios articles hi há
que son de necessitat
qu'es seu preu ha devallat
i amb abundancia n'hi há.

¡Ditxós del qui pot menjar
sense sebrer qu'ha costat.

21

Si es s'abono es tengué
a mitg preu de l'any passat,
vengué un barco carregat
i es poble aoestengué:
are lo qu'hem menester
que doni bon resultat.

22

Es porc magra enguany tengué
un mal temps que trevessar;
i es gras la mos va pegar
amb so preu que mos dugué.
Qui es nat per un dobbé
a mitg sou no arribará.

23

Les festes varen anar
d'una manera excellent.
Es nostro Ajuntament
p'es patró d'es poble honrar
se digná fer devallar
sa banda d'es Retgiment.

24

Aquesta banda d'honor
amb gran afecte caigué;
un repertori dugué
que dava gust sentirlo,
gracies p'es seu director
que n'es Don Pep Balaguer.

25

Per Sant Pere se va fer
una festa singular.
Tenguerem ball per ballar
i enremellat es carrer.
El qui un día alegre té
tats trits no los sol passar.

26

Es saix i en Manuel
la varen organisar:
Sant Pere los donará
felis entrada en el cel
i allá tendrán per etern
un punt ahont descansar.

27

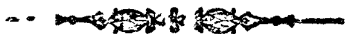
Cuant es tren va venir a Artá
una gran festa se fé:
entre noltros qui pogué
la va voler celebrar.
Si Deu vol, día vendrá
que tots la ferem també.

Seguirá.

TIPOGRAFIA CATÓLICA

— DE —

A. FERRER GINART

En aquesta impremta poden encarregar qualsevol treball d'impressió.

TARJETES DE VISITA I D'ANUNCI, RECORDATORIS, CARTES I SOBRES, FACTURES I TOTA CASTA DE TREBALLS TIPOGRÀFICS.

Especialitat en impresos per correus, mestres i carabiners segons els models oficials

Ademés en ella se poden demanar

ARTICLES DE PAPELERIA, TINTES OBJECTES D'ESCRIPTORI I LLIBRES DE TOTA CASTA.

Especialitat en llibres i articles escolars.

EN PREUS, COMPETEIX AMB LES MILLORS CASES DE FORA.

Carrer dels Quatre Cantons - ARTA

SERVICIO DE CARRUAJES DE BARTOLOMÉ FLAQUER (A) MANGOL

A todas las llegadas del Ferrocarril hay coche que parte directo para Cadepera y Calarratjada y de estos puntos sale otro para todas las salidas de tren.

Hay también coches disponibles para las Cuevas y viajes extraordinarios.

AGENCIA DE TRANSPORTES

Se sirven encargos para Palma y Estaciones intermedias.

PLASETA DEL MARCHANDO.

GRANDES ALMACENES San José

^{DE}
Vda. Ignacio Figuerola

HOY, COMO NADIE

detalla en precios, esta casa, todas las

GRANDES NOVEDADES

Únicos almacenes que tienen en grandes existencias

**TODO LO QUE SE REQUIERE PARA
VESTIR Y CALZAR**

y que venden más barato que nadie

Teléfono 217 | Precio fijo

ESTA CASA NO TIENE SUCURSALES

La Fonda Randa, de Esteva

Carré de Palma, 48—ARTA

S'ES OBERTA FA POC. TOT ES NOU
I LLAMPANT. SERVICI ES MERADISSIM

Prontitut

SEGUREDAT I ECONOMIA

¿Voleu estar ben servits?

EN JAUME PICO

(A) ROTCHET

Ha posada una nova Agencia entre Artá i Pal-

ma. Servici amb prontitut i seguredat tota classe

de productes. En la Palma: Harina 38. An es costat des
de la Farmacèutic.
A l'Hotel de l'Artá 38

¡Artanencs, e coltau!

Si's paraigo está espanyat
i el voleu fo arretglá
n'Andreu Rauxé el dobará
be, b'eto i aviat.
En lo que també es trempat
es en fomes de llauné
posa lligades d'acé
a ribells i greixoneres
adoba pelles, calderes
i màquines de quinqué.

CARRER RECTA--ARTÁ

Ensaïmades i panets

En lloc se torben millós que a la

PANADERIA Victoria

ES FORN NOU

D'EN

Miquel Roca Castell

A sa botiga hei trobareu sempre pans, panets,
galletes, bescuits, roïlets, i tota casta de pasticeria

TAMBE SE SERVEIX A DOMICILI

Netedat, prontitut i economia

DES PAIG Carrer de Palma 3 bis. ARTA

¡ATENCIÓN!

Compra carros y carretones en cualquier
estado se encuentren

Gabriel Carrió

PEDRA PLANA, 7 - ARTA

DISPONIBLE